

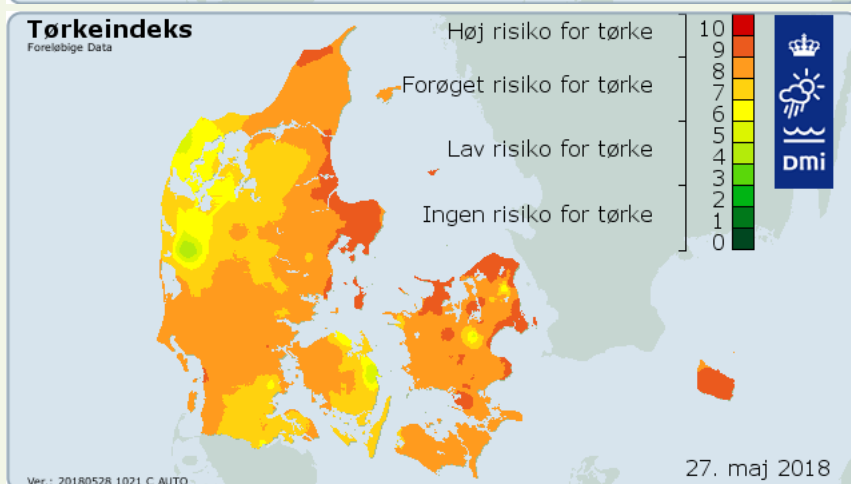
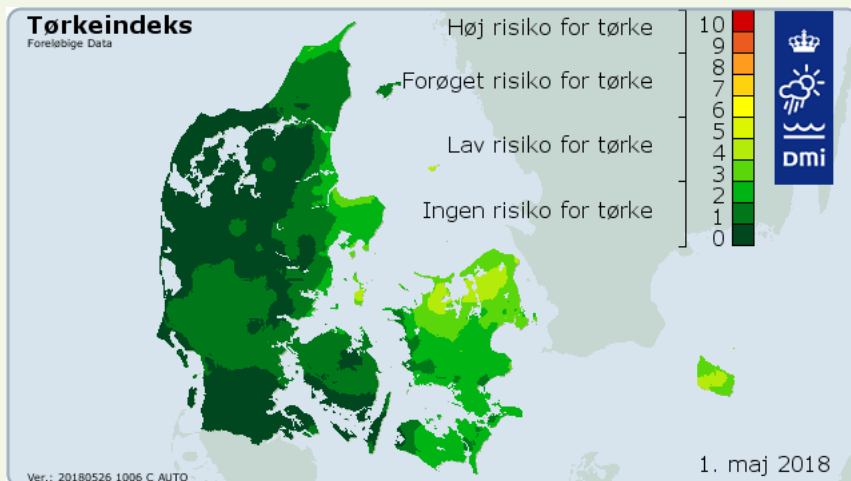
Æble/PæreNYT

Nr. 10 // 29. maj 2018

FÆLLES

Vanding

- Nyplantninger skal vandes lige så snart jorden er lagt over rødderne. Brug 5 liter vand pr træ.
- I nyplantede træer og træer plantet sidste år skal væksten holdes i gang - det er ærgerligt hvis de afslutter væksten på grund af manglende vand eller næring. Watermarks må ikke overstige 10-20 kPa.
- I Clara Frijs og andre småfaldne sorter med god sætning/ lavt væksthiveau bør Watermarks ikke komme over 20 kPa. Bliver værdien højere skal der vandes mere for at være sikker på at få en god frugtkvalitet.
- Vandbehovet er omkring 1-2 liter pr træ pr dag. Den eksakte mængde afhænger blandt andet af vejret, jordtype, sort, frugtsætning og af væksthiveauet i træerne.

INDHOLD

FÆLLES	1
Vanding	1
Æblevikler	2
Gåsebiller	2
Rønnebærmøl	2

KONVENTIONEL	3
Udtynding generelt	3
Cerone	3
Clara Frijs - Cerone	3
Æbler Cerone	4
Interval mellem udbringning	5
Lus i pærer	5
Spindemider (Rødt spind)	6
Rustmider	6
Meldug	6
Svampesprøjtninger	6
Delan	7
Ildsot - Nyplantninger	7
Bladgødskning	7
Supplerende gødskning	7

ØKOLOGI	8
Rød æblebladlus	8
Bladgødskning	8
Meldug	8

Tørkeindeks fra DMI fra 1. maj og 27. maj. Det er hurtigt blevet tørt. På let jord vil der være behov for vanding tidligere end på jordtyper, som holder bedre på vandet.

Æblevikler

- Til biofix i RIMpro skal dato for første fangst være fra plantage/afdeling uden feromonforvirring.
- Hvis døgnets gennemsnitstemperatur er 16°C efter at æggene er lagt, vil der gå 15 dage til de klækker.
- Madex er førstevalg til bekæmpelse af æblevikler og bruges, når æggene klækker. Det er pt for tidligt med Madex.
- Bestil Madex hjem og beregn 150-200 ml/ha. Der bruges 50 ml/ha i hver behandling og der behandles ca hver 7. dag i den periode hvor æggene klækker.

Gåsebiller

- På Fyn var der gåsebiller i luften i sidste uge (uge 21). Let jord og tørt vejr gør, at de kan finde på at gå i frugttræerne, hvor de gnaver af frugter og blade.

Rønnebærmøl

- På lokaliteter hvor der erfaring for at der kan være skade af rønnebærmøl, er det nu, man skal lægge mærke til mængden af blomster på de vilde rønnebær-træer i nærheden af plantagen
- Noter også hvornår de er i fuld blomstring.
- Er der mange blomster, bliver der sandsynligvis mange rønnebær og så holder rønnebærmøllene sig til deres værtsplante.

KONVENTIONEL

Udtynding generelt

- Husk at håndudtynding kan ende med at blive en meget stor udgift og at håndudtynding er for sent i forhold til at have indflydelse på blomsterknopdannelsen til næste år, samt at gødningstilførsel ikke vil kunne kompensere for manglende udtynding.
- Vurder altid i egen plantage ud fra følgende: sort, udbytte i 2017, om træerne plejer at have et pænt junifald, om der plejer at være behov for håndudtynding, træernes vækstkraft.
- Læs om Cerone, ATS, Pomoxon Extra og Regalis i [ÆblePæreNYT nr7 Udtynding 2018](#)
- Nedenstående tekst er en meget generel anbefaling. Al udtynding sker på eget ansvar.

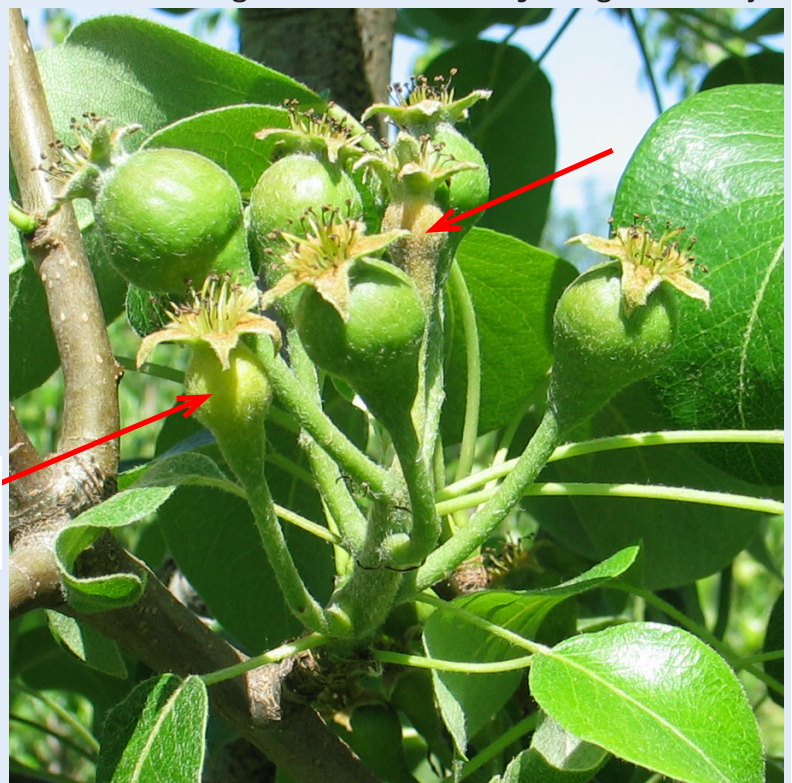
Cerone

- Fordelen ved Cerone frem for Pomoxon er, at træerne ikke står og hænger efter behandlingen. Cerone har desuden positiv virkning på blomsterknopdannelsen til næste år.
- Temperaturen skal være over 15-18°C før det er aktuelt med Cerone. Temperaturen skal ikke kun være høj på dagen for udbringning, men også de efterfølgende 2-3 dage.
- Brug ikke Cerone i helt unge træer på grund af den væksthæmmende effekt.

Clara Frijs - Cerone

- En gentagelse fra tidligere nyhedsbreve: Vores erfaring med brug af Cerone til udtynding i pærer er begrænset. Om effekten af Cerone brugt lige efter blomstring først vil kunne ses under juni-faldet, må vi afvente og se.
- Generelt ser det ud til at behandling med ATS i Clara Frijs ikke har givet tilstrækkelig udtyndingseffekt. Har man kun kørt ATS (og endnu ikke med Cerone) og der stadig er behov for udtynding tilrådes det at bruge Cerone nu! Doseringen af Cerone til udtynding i Clara Frijs, hvor der ikke allerede er udtyndet, ligger på 0,3 l/ha.
- **Har man kørt ATS under blomstringen og kørt Cerone 1 gang under/efter blomstring skal man være HELT SIKKER på, at der stadig er et stort udtyndingsbehov før man kører Cerone en gang til.** Udbringning af Cerone 2 gange er på eget ansvar.

Clara Frijs hvor effekt af Cerone ses som gul-farvning af de små frugter, som vil falde af.

Æbler Cerone

- Har man endnu ikke kørt med Cerone og der stadig er behov for udtynding tilrådes det at udnytte temperaturen nu og bruge Cerone. Alt andet lige vil det være bedre at udtynde tidligt end vente til frugten er 20-25 mm i diameter.
- Æblesorter, som er svære at udtynde f.eks. Gala/Elstar skal typisk have 0,25-0,3 l/ha Cerone ved forventede temperaturer på 20-22°C.
- Æblesorter, som normalt er nemmere at udtynde, eller træer som plejer at have pænt junifald, bør ikke udtyndes med mere end 0,2-0,25 l/ha Cerone pr ha ved 20-22°C eller 0,15 l/ha ved højere temperatur.
- **Har man kørt ATS under blomstringen og Cerone 1 gang under/efter blomstring skal man være HELT SIKKER på at der stadig er et stort udtyndingsbehov før man kører Cerone en gang til.**
- Ved 2. gang Cerone i Elstar/Gala, hvor der stadig er stort behov for udtynding, bruges 0,2-0,25 l/ha. Udbringning af Cerone 2 gange er på eget ansvar.
- Brug af Cerone i Discovery er risikabelt da sorten kan overreagere.

Elstar. Sidder der mange frugter i hver klase og sidder klaserne tæt og har man ikke allerede været ude med Cerone, er det aktuelt med behandling med Cerone nu. Hvis man allerede har været ude med Cerone under blomstring, skal man være helt sikker på at der stadig er behov for udtynding, før man kører en gang til.

Interval mellem udbringning

Pomoxon Extra og Movento

Pomoxon bevirker at træerne går i stå og hænger med bladene. Movento skal optages i transporteres rundt i træet dvs. træerne skal være aktive. Hold derfor minimum 4-5 dages interval mellem de to midler. Køres Pomoxon først, afventer man at træerne har rettet sig før Movento udbringes.

Cerone og Regalis

- Udbring ikke Cerone og Regalis samtidig. Virkningen af de to produkter er modsatrettet.
- Husk at en stor frugtbelastning i sig selv vil virke hæmmende på væksten.
- Behandling med Regalis vil mindske junifaldet. Overvej derfor en ekstra gang om der er behov for Regalis i træer med stor blomstring og acceptabelt væksthiveau.

Lus i pærer

- Grønne lus i pærerne ses flere steder. Enkelte steder er der røde lus i pærerne.
- Ved behov for bekæmpelse vælges Movento, hvis der også er behov for bekæmpelse af bladlopper nu, eller hvis der er erfaring for at bladlopper bliver et problem i løbet af sommeren.
- Hvis der ikke er bladlopper, kan Teppeki vælges. Tilsæt i begge tilfælde sprede/klæbemidlet Pronet Alfa (1-2 liter/ha). Brug ikke Mospilan mod lus i pærerne nu.

Grønne lus i pærer. Behandling med Movento vil tage både lus og lopper.

Røde lus i pærer. Det er ikke rød æblebladlus, som bare er flyttet over i pærerne, men en specifik art som lever i pærer.

Spindemider (Rødt spind)

- Se efter angreb af spindemider nu, hvor der er/bliver lagt sommeræg. Angreb af spindemider er ofte begrænset til mindre arealer, og lokaliserer man området, kan man nøjes med at behandle det angrebne areal.
- Nissorun: Virkning på æg, larver og nymfer. Dræber ikke de voksne spindemider, men æggene udvikles ikke, hvis hunnerne har været i kontakt med midlet. Kun 1 behandling pr år.
- Milbeknock: Virkning på alle udviklingsstadierne fra æg til voksen. Virkningen fremkommer både ved kontakt og indtagelse. Midlet er farligt for bier. Rovmider påvirkes væsentligt ved behandling med Milbeknock. Højst 2 behandlinger pr år.
- En vigtig pointe når det gælder at komme spindemiderne til livs er at give gode vilkår for rovmiderne: minimér brugen af pyrethroider, undgå svovl i høj dosering (over 4 kg/ha pr sprøjtning), begræns brugen af mancozeb-midlerne.
- Sørg for god dækning når der behandles mod spindemider. Hvor det er overkommeligt kan der med fordel køres i begge retninger i rækken for at undgå steder i træet, hvor man ikke får dækket.

Rustmider

Undersøg regelmæssigt for angreb af rustmider - også i **pærerne**! Der skal bruges lup med god forstørrelse.

Se på bagsiden af bladene. Det er vigtigt at opdage rustmiderne i tide og ikke først fatte mistanke, når bladene bliver misfarvede.

Ved behandling med svovl mod meldug (se næste afsnit) opnås sideeffekt på rustmiderne.

Meldug

- Med den nye godkendelse må Candit kun bruges 1 gang pr sæson. Hvornår skal denne ene behandling ligge? Bruges Candit nu bliver frugtanlæggene beskyttet mod infektioner på et meget vigtigt tidspunkt.
- Hvis man har opbrugt sin kvote af Candit, er svovl eneste valgmulighed. Faren for skrub på frugten på grund af melduginfektion og melduginfektioner på bladene, må vejes op mod faren for skrub på frugten af svovl, læs under Økologi om brug af svovl.
- Normalt ses meldug ikke i pærer, så brug kun Candit i pærer, hvis der er erfaring for at meldug er et problem der.

Svampesprøjtninger

- Scala og Syllit er ikke længere aktuelt i år. Scala bruges kun når temperaturen er under 12-15°C og frem til og med blomstring.
- Difcor: Bruges hvis det er glippet med forebyggende sprøjtning. Temperaturen skal være over 12°C, men 16°C er optimal temperatur. Midlet bruges max to døgn efter at infektionsperioden begyndte. Difcor bør altid blandes med et middel med forebyggende virkning. Difcor har sideeffekt mod Stemphylium (svampesygdom i pærer).
- Merpan må bruges på dispensation mod frugttrækræft. Merpan vil have sideeffekt mod skurv, så når der behandles med Merpan er det ikke samtidig nødvendigt at bruge andre forebyggende midler mod skurv. Husk at i nogle sorter kan der være behov for Merpan senere på sæsonen.

- Fra blomstring må Delan WG anvendes med 1 kg/ha. Ved normalt lavt smittetryk fra sidste år og såfremt der kun meldes om normale nedbørsmængder, kan doseringen uden problemer reduceres til 0,5 kg/ha.

Delan

- Hvis man ikke kan skaffe Delan WG (reg.nr. 19-149) vil det være en løsning at bruge LFS Dithianon i stedet (reg.nr 318-187).
- LFS Dithianon må dog ikke bruges før blomstring da godkendelsen til mindre anvendelse af Delan WG to gange før blomstring ikke gælder LFS Dithianon.
- Delan Pro må anvendes før blomstring. Delan Pro må bruges max. 6 gange pr. sæson.

Ildsot - Nyplantninger

- Der kan ske infektion af ildsot, når følgende forhold er opfyldt: Der er smitte tilstede, blomsterne er åbne, temperaturen er høj og der kommer regn.
- Nyplantninger som er plantet sent, og som derfor blomstrer nu, kan blive inficeret af ildsot under blomstringen.
- Bladgødskning med fosfit-holdige produkter skal bruges dagen før/to dage før der opstår infektionsfare for at styrke plantevævet. Doseringen af KaliumPlus ligger i store træer på 1,5-2 l/ha dvs. i småtræer er doseringen 0,5-0,7 l/ha.
- Ildsot er en bakteriesygdom som vi ikke har midler til bekæmpelse af. Da det er en bakteriesygdom har svampemidlerne ingen virkning på sygdommen.

Bladgødskning

- Monoammoniumfosfat (MAP) 1 kg/ha tilsættes for at sænke pH i sprøjtevæsken, og samtidig tilføres lidt fosfor.
- Bladgødskning under afblomstring og efter blomstring:

Ablomstring	Kvælstof	Urea	1-2	kg
	Magnesium	Bittersalt	5	kg
	Bor	Solubor	1	kg
Dunet frugt 1. sprøjtning	Kvælstof	Urea	1-2	kg
	Mangan	YaraVita Mantrac Pro	0,25	litr.
Dunet frugt 2. sprøjtning	Kvælstof	Urea	1-2	kg
	Magnesium	Bittersalt	5	kg
	Bor	Solubor	1	kg

Supplerende gødskning

- Kalksalpeter foretrækkes nu, da det opløses let og kvælstof-indholdet findes på nitratform, så det er hurtigt tilgængeligt for træerne.
- Nyplantninger/småtræer: Hvis man ønsker at stimulere væksten i træer, som har fået forårstildeling i marts-april, giver man yderligere ca 15-20 kg kvælstof nu i form af kalksalpeter svarende til ca 100-125 kg/ha. Behovet skal ses i forhold til hvor meget N, der blev tilført i forårstildelingen og om der eventuelt er blevet tilført organisk materiale.
- Clara Frijs: Ved større sætning end antaget ved forårstildelingen i marts-april kan tilføres 15-20 kg N pr ha nu i form 100-125 kg kalksalpeter.

ØKOLOGI

Rød æblebladlus, tjek for nyttedyr

Det bedste bekæmpelsestidspunkt er lige før blomstring.

Inden I overvejer bekæmpelse med Neem Azal T/S så gå først ud og tjek, hvor omfangsrige jeres angreb er.

Tjek for nyttedyr. Hvis nyttedyrene har spist alle lusene er der ingen grundt til bekæmpelse, selv om der ses angrebne blade og skud.

Hvis Neem bruges nu har det en ret ringe virkning, men lusenes udvikling forsinkes.

Virkningen sker over ret lang tid.

Brug kun 300 l vand. Det skal ikke nå lusene, men bare ramme planten.

Neem er systemisk, men transporteres ikke godt i phloemet/sivævet, som er der hvor bladlusene suger. Derfor er virkningen af Neem dårlig.

NeemAzal er et middel, hvor aktivstoffet er blandet med olie. Hvis det bruges for tæt på en svovlsprøjtning giver det svidninger. Hold 2-3 dages pause med svovl både før og efter en neem-sprøjtning.

Husk Neem Azal må kun bruges 1 gang hvert 3. år og senest lige efter afblomstring.

Der er ikke problemer med at bruge Neem tæt på en bladgødsning med kobber.

Pærer kan ikke tåle Neem, så undgå at bruge Neem i pærer eller naborækker til pærer. Specielt Conference er følsom.

Bladgødsning

Vær forsigtig med bladgødsning på dunet frugt, især når temperaturen er over 23°C i plantagen.

Meldug

Ved lunt og tørt vejr er det meldug-vejr.

På dunet frugt skal svovl helst undgås, men er der meget meldug (og skurvangreb), kan man være nødt til at bruge svovl. Er det muligt at vælge en dag med lidt lavere temperatur og overskyet vejr, foretrækkes det. Udfør altid behandlingerne sent om aftenen eller meget tidligt om morgenen for at mindste risikoen for skrub på frugterne.

Frigivelse af sporer sker om dagen når det er tørt og varmt (temperaturen skal være over 15°C).

Sporerne spirer om natten når der er høj luftfugtighed.

Regn ødelægger spore-strukturerne.

Ved bekæmpelse af skurv med en blanding af 4 kg svovl og 5 kg bagepulver (Armicarb) er der god sidevirkning på meldug. Svovlen beskytter mod infektioner og bagepulver reducerer mængden af sporer, der udslynges fra allerede etablerede infektioner.

Maya Bojesen
Tlf. 21 71 77 57
myb@seges.dk

Hanne Lindhard Pedersen
Tlf: 87 40 66 06 / Mobil: 23 82 63 47
hlp@seges.dk

Lene Baarts
Tlf: 40 45 99 98
lba@seges.dk